

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

національної економіки	
Фурик В. Г. Інноваційна спрямованість навчального процесу при вивченні фінансових дисциплін як основа удосконалення змістовності і якості підготовки менеджерів	143
Хачатурян О. С. Щодо формування на регіональному рівні кадрового ресурсу для малих підприємств інноваційного спрямування	145
Ювица Н. В. Економіка Казахстану в системі інноваційних преобразованій	148
Язлюк Б. О. Формування стратегії модернізації економіки як напрям пом'якшення нерівностей та підвищення соціально-економічної безпеки регіонів	151

СЕКЦІЯ 3 СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Гракова М. А. Галузеві особливості реалізації інвестиційного процесу у вугільній промисловості України	153
Давиденко Н. М. Вплив ІРО на фінансову безпеку підприємств аграрного сектору	156
Єпіфанова І. Ю., Нижник Ю. Л. Економічна сутність інвестиційної привабливості ...	159
Єпіфанова І. Ю., Юненко С. В. Методи аналізу ефективності інвестиційної діяльності	161
Журко Т. О., Білостенна О. А., Побережна О. В. Принципи та пріоритети інвестиційної політики підприємства	163
Журко Т. О., Деренько О. А., Базалицький Д. М. Класифікація конфліктів інтересів учасників системи «інвестор-підприємство»	166
Журко Т. О., Шиян А. А., Нікіфорова Л. О. Підвищення рівня ефективності інвестиційного процесу підприємства на основі побудови функцій корисності ...	168
Івахненко І. С. Проблеми інвестування в цінні папери в сучасних умовах розвитку економіки України	171
Коваль Н. О., Терпель Л. В. Сучасні проблеми інвестиційної діяльності в економіці України	173
Ковтун О. А. Проблеми домогосподарств щодо прийняття інвестиційних рішень	177
Кундєєва Г. О., Андреюк Н. В. Стан та тенденції залучення іноземних інвестицій в економіку України	180
Лагута С. М. Особливості інвестиційної діяльності агрохолдингів в Україні	183
Мороз О. В., Кужба А. О. Проблеми та перспективи інвестиційної привабливості легкої промисловості в Україні	185
Мороз Ю. В. Інвестиції та інвестиційний клімат в Україні	187
Пирог О. В. Концептуалізація інвестиційної політики для прогресивного розвитку національного господарства	191
Позднякова Л. О. Роль страхових інвестицій у фінансовому механізмі вітчизняної економіки	193
Пурій Г. В. Вплив інвестиційних проектів на операційну активність гірничо-металургійних підприємств	195
Стасюк Н. Л., Руденко К. О. Проблеми інвестування малого підприємництва ..	197
Харламова Г. О., Зянько П. В. Методики оцінювання інвестиційної привабливості підприємств	200
Химич О. В. Закордонний досвід у залученні іноземних інвестицій	203
Чалюк П. В. Промислова політика в Україні та її інвестиційне забезпечення ...	205
Чернявська Є. І. Корпоративне управління і проблема залучення зовнішніх інвестицій	207
Шпеник Т. К. Моніторинг інвестиційних пропозицій в розвиток туристичної галузі Закарпаття	210

4. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник: / За ред. Проф. Г. Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
5. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. – К.: Знання, 2004. – 654 с.
6. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. для студ. вищ. навч. закл / Т. В. Майорова – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
7. Воробьев Ю. Н. Инвестирование: Учебное пособие. / Ю. Н. Воробьев, Е. И. Воробьева – Симферополь: Таврия, 2004. – 304 с.
8. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності: Навч. посіб. / за науковою редакцією В. Г. Федоренко. – К.: Алерта, 2004. – 431 с.

УДК 338.43

**Журко Тетяна Олександрівна, канд. екон. наук, ст. викладач;
Деренько Олена Анатолівна;
Базалицький Дмитро Михайлович,
Вінницький національний технічний університет**

КЛАСИФІКАЦІЯ КОНФЛІКТІВ ІНТЕРЕСІВ УЧАСНИКІВ СИСТЕМИ «ІНВЕСТОР-ПІДПРИЄМСТВО»

Основними учасниками системи „інвестор-підприємство” традиційно є держава, власник підприємства, його персонал, комерційні банки та небанківські фінансові установи. Об’єктивно кожен з них має свої власні економічні інтереси. Ключове місце у цій системі належить підприємству як окремій вихідній ланці народного господарства, повноцінному учаснику економічних процесів, що також виступає об’єктом інвестування. Т. Маляренко [1] вважає, що найбільш перспективною гіпотезою в поясненні причин виникнення конфліктів є така: конфлікти виникають навколо права власності на ресурси. На нашу думку, головним серед інших є конфлікт між інтересами підприємства та іншими учасниками досліджуваної нами системи.

У нашому випадку інтереси учасників інвестиційного процесу визначаємо як усвідомлені потреби різних суб’єктів господарювання, які спонукають їх до здійснення інвестиційної діяльності. Економіка не може функціонувати і розвиватись поза інтересами суб’єктів господарювання. Інтереси можуть бути явними, тобто очевидними і неявними, тобто прихованими. Сформувати більш чітке уявлення про інтереси потенційних інвесторів або об’єктів інвестування дозволяє збір та вивчення інформації про їх діяльність на ринку, успіхи та невдачі, попередній досвід здійснення інвестиційної діяльності і т.д. Таким чином, конфлікт інтересів учасників інвестиційного процесу – це явна або прихована відсутність згоди між інтересами двох або більше учасників інвестиційного процесу.

Конфлікт інтересів учасників інвестиційного процесу виникає не миттєво, а з’являється у результаті тривалого процесу у визначений час і у визначеному просторі. Л. Ємельяненко [2] виокремлює три аспекти визначення меж конфлікту: просторовий, часовий, суб’єктний. Погоджуємось з її думкою про те, що знання меж конфлікту дозволяє вибрати адекватну форму впливу на його врегулювання. Просторова межа конфлікту визначає території, на яких відбувається конфлікт. Часова межа конфлікту характеризує тривалість конфлікту в часі, його початок і закінчення. Суб’єктна межа визначає кількість учасників у конфлікті на момент його початку.

Для кращого розуміння сутності, особливостей і наслідків конфліктів інтересів учасників інвестиційного процесу, здійснимо спробу їх класифікування за певними

ознаками.

За способом розв'язання конфлікт інтересів учасників інвестиційного процесу може бути антагоністичним та компромісним. Антагоністичний конфлікт є способом розв'язання суперечностей шляхом застосування сили, у результаті чого усі сторони конфлікту, крім однієї відмовляються від участі в ньому. На наш погляд прикладом насильницького конфлікту може бути рейдерська атака на підприємство. Компромісний конфлікт допускає декілька варіантів його вирішення за рахунок взаємної зміни цілей учасників інвестиційного процесу, термінів, умов інвестування.

За сферами прояву конфлікт інтересів учасників інвестиційного процесу може бути політичним, соціальним, економічним, організаційним. Політичний конфлікт інтересів виникає у разі відсутності згоди з приводу розподілу владних повноважень, форм боротьби за економічну владу. Соціальний конфлікт виникає внаслідок наявності протилежних інтересів учасників інвестиційного процесу (або їх груп) щодо соціального розвитку об'єкта інвестування. В основі економічного конфлікту лежать суперечності між економічними інтересами окремих учасників інвестиційного процесу, або їх груп. Це боротьба за певні ресурси, власність, сфери економічного впливу тощо. Організаційний конфлікт є наслідком ієрархічних відносин між учасниками інвестиційного процесу.

За рівнем виразності конфлікт може бути прихованим і відкритим. Відкритий конфлікт характеризується явно вираженим агресивним зіткненням інтересів учасників інвестиційного процесу, його груп. У разі прихованого конфлікту інтересів відсутні зовнішні агресивні дії між учасниками інвестиційного процесу, але при цьому використовуються непрямі способи впливу. Протікання конфлікту у прихованій формі може відбуватися за умови, що один із учасників інвестиційного процесу має приховані мотиви інвестування і навмисне приховує їх від свого опонента, або ж у нього немає достатньої влади, сил і ресурсів для відкритої боротьби за власні інтереси.

За спрямованістю впливу конфлікт інтересів учасників інвестиційного процесу може бути вертикальним або горизонтальним. Характерною рисою таких конфліктів є розподіл обсягу влади, який знаходиться в учасників інвестиційного процесу на момент його початку. У вертикальному конфлікті обсяг влади зменшується по вертикалі зверху донизу, що визначає різні початкові умови для учасників інвестиційного процесу: вища організація – підприємство, начальник – підлеглий, власник – підприємство. У горизонтальному конфлікті відбувається взаємодія рівноцінних за обсягом наявної влади чи ієрархічних рівнем учасників: постачальники – споживачі, інвестори між собою, керівники одного рівня і т.д.

За кількістю учасників інвестиційного процесу конфлікти можуть бути внутрішньоособистісними, міжособистісними, між груповими. Внутрішньо особистісний конфлікт виникає у разі виникнення всередині особистості різних за силою і протилежно спрямованих інтересів, мотивів, потреб. Особливістю даного виду конфлікту є вибір між бажанням інвестувати кошти та реальними інвестиційними можливостями, між необхідністю виконувати інвестиційні зобов'язання та їх реальним виконанням. Міжособистісний конфлікт виникає у разі зіткнення індивідуальних інтересів з інтересами групи. Його виникнення супроводжується боротьбою за інтереси кожної з сторін. Міжгруповий конфлікт виникає у разі зіткнення інтересів учасників інвестиційного процесу об'єднаних на період протікання інвестиційного процесу в єдині згуртовані спільноти. Варто зазначити, що розподіл конфліктів інтересів учасників інвестиційного процесу на види є досить умовним, чіткої межі між ними не існує. На нашу думку, на сьогодні найпоширенішими є такі види конфліктів, як конфлікт інтересів самого підприємства, конфлікт інтересів власника підприємства і підприємства, конфлікт інтересів стороннього інвестора і підприємства [3].

Отже, ми пропонуємо розглядати конфлікт як вид суперництва, усі учасники якого прагнуть перемоги. Класифікація конфліктів інтересів учасників системи „інвестор-підприємство” дозволяє їм сформулювати розумну, свідому і складну інвестиційну поведінку, основним завданням якої є успіх, в сенсі досягнення виграшу в суперництві, тобто сприяє узгодженню інтересів учасників конфлікту.

Література

1. Маляренко Т. Виклики сучасних конфліктів у країнах, що розвиваються / Т. Маляренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 7 – С. 3-6.
2. Ємельяненко Л. Управління конфліктами: збірник тренінгових вправ: навчальний посібник / Л. М. Ємельяненко, О. В. Корчевна, О. М. Леонтенко, О. Ю. Гулевич, Ю. І. Коновалов / Л. М. Ємельяненко (заг.ред.), О. В. Корчевна (заг.ред.). – К.: КНЕУ, 2008. – 424 с.
3. Шиян А. Теоретико-ігрове моделювання інвестиційних процесів в умовах України / А. Шиян, Т. Журко // Актуальні проблеми розвитку регіону: науковий збірник. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – Вип. 6. – Т. 2. – С. 198-204.

УДК 330.132

**Журко Тетяна Олександрівна, канд. екон. наук, ст. викладач;
Шиян Анатолій Антонович, канд. фізико-матем. наук, доцент;
Нікіфорова Лілія Олександрівна, канд. екон. наук, доцент,
Вінницький національний технічний університет**

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ПОБУДОВИ ФУНКЦІЙ КОРИСНОСТІ

Поняття корисності є одним із найважливіших в економічній теорії. Теорія корисності тісно пов'язана з теорією прийняття рішень. На сьогодні існують різні визначення корисності. Загалом, корисність визначають як суб'єктивну міру задоволення, яке отримує індивід від споживання блага чи набору благ [1]. У нашому випадку таким благом є ефект, який очікують отримати учасники інвестиційного процесу у результаті інвестиційної діяльності. Вибір оптимального інвестиційного рішення, базується на порівнянні переваг кожного з альтернативних варіантів таких рішень. Звідси функція корисності є числовим представленням відношення переваги. За використанням функції корисності варіантам інвестування присвоюються оцінки у такий спосіб, що кращим інвестиційним проектам присвоюється більше число, а проектам, які зацікавили інвесторів менше – нижчі числа.

Іншими словами, корисність суб'єкта інвестиційної діяльності визначає, якою мірою задовольняються його інтереси у результаті втілення в життя того чи іншого інвестиційного проекту (рішення).

Для вирішення задачі прийняття оптимального інвестиційного рішення за умов невизначеності та ризику нерідко застосовують побудову функцій корисності. Функція корисності чисельно робить порівняним корисність варіантів інвестиційних рішень. Якщо ми маємо два варіанти інвестування $x = (x_1, \dots, x_n)$ та $y = (y_1, \dots, y_n)$, при чому варіант x є привабливішим з точки зору певного суб'єкта інвестиційного процесу, ніж варіант y , то функцією корисності цього учасника є функція $u(x) = u(x_1, \dots, x_n)$, для якої:

$$u(x) > u(y) \quad (1)$$

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009